

je w osobnem naczyniu. Po 6 tygodniach przeprowadzić ścisłą dezynfekcję pokoju chorego. Pozostale dzieci zdrowe przez czas choroby nie mogą chodzić do szkoły ze względu na niebezpieczeństwo rozszerzenia choroby. W ostatnich czasach stosuje się specjalne szczepienie ochronne przeciw szkarlatynie i to z wynikiem bardzo dobrym. Odporność po szczepieniu trwa około roku.

O d r a .

Jest to najpospolitsza ostra choroba wysypkowa wieku dziecięcego. Jej bardzo znaczna zaraźliwość oraz brak odporności wrodzonej w ustroju ludzkim powoduje, że wszyscy nieomal przechodzą tę chorobę w wieku dziecięcym. Najczęściej występuje ona u dzieci między 3-cim a 10-tym rokiem życia. W wielkich miastach pojawia się zazwyczaj w postaci małych epidemii i to przeważnie w chłodniejszych porach roku, w lutym, marcu i kwietniu.

Zakażenie następuje bezpośrednio od chorego przez zarazki, znajdujące się w ślinie, która zostaje rozpylona w powietrzu przez chorego np. przy mówieniu, kichaniu czy kaszlu. Zarazki te są bardzo nietrwale i poza ustrojem szybko giną, tak, że dla odkażenia nie potrzeba przeprowadzać specjalnej dezynfekcji, lecz wystarcza przez kilka dni dobrze przewietrzyć pokój, lub przedmioty, które pozostawały w zetknięciu z chorym.

Przebycie odry wywołuje trwałą odporność, tak, że powtórne zachorowanie należy do niezwyklej rzadkości. Najbardziej zaraźliwi są chorzy w pierwszym okresie choroby, to znaczy przed i z początku pojawiania się wysypki. Okres utajenia, to jest czas od chwili zarażenia się do pojawienia się pierwszych objawów wynosi przeciętnie dni 11, do pojawienia się wysypki dni 14.

Choroba zaczyna się zatem przeważnie 11-go dnia od zakażenia się dziecko już od kilku dni kapryśne, nie mające apetytu, dostaje silnego kataru nosa; zaczyna kichać, kaszleć sucho, ma chrypkę spojówki i powieki zaczerwienione, z oczu kapią łzy; skarży się, że światło razi go w oczy. Równocześnie podnosi się temperatura do 39° C. Po 2 ewentualnie 3 dniach gorączka spada do normy, mimo że inne objawy choroby nasilają się, by znów podnieść się do 39° C czwartego dnia z chwilą pojawienia się wysypki. Wysypka zaczyna się na twarzy, rozszerza się na szyję, górną część tułowia, ramiona, a następnie na resztę ciała. Składa się ona z drobnych blade różowych plamek. Plamki te początkowo blade i małe, potem stają się więcej czerwone, powiększają się do rozmiarów grochu i często występują ponad powierzchnię skóry. Szczyt rozwoju osiąga wysypka po 2 dniach, a w 3-cim lub 4-tym dniu wraz ze spadkiem gorączki zaczyna szybko blednąć, pozostawiając po sobie plamy barwikowe, barwy brunatnej, które są widoczne jeszcze przez przeciąg 2 do 3 tygodni. Podczas powiększenia się wysypki nasilają się i inne objawy choroby. Katar nosa zwiększa się; pojawia się obfita wydzielina z nosa, łzy leją się z oczu obficie. Kaszel zwiększa się, lecz pozostaje wciąż suchy. Dzieci są osłabione, nie mają zupełnie apetytu, język jest silnie obłożony. Często pojawia się za-